45ste jaar. — Nr 54. Zaterdag 7 Mei 1898.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centm per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 7 MEI 1898.

Kieskronijk.

De aandacht is niet meer op de Kamer gevestigd ; zij is thans gericht op de arrondissementshoofdplaatsen, waar binnen veertien dagen de begonnen strijd zal geleverd worden.

Reeds overal zijn de candidatenlijsten opgemaakt.

Hierbij komt te Luik een zonderling feit voor. In die stad, zoolang de vesting van het doctrinaire liberalism, is deze partij nu verplicht eene kleine groep liberale werkliê ter hulp te roepen, en deze vier plaatsen op hare lijst af te staan.

Voorzeker heeft de kwaliteit van werkman niets onteerends, integendeel. Wij, christenen, hebben altijd den eerlijken en werkzamen man, die het brood zijner familie in het zweet zijns aanschijns wint, geacht en bemind als een broeder.

Maar wij herinneren ons nog den tijd waarop de doctrinaire trots den werkman op afstand hield en hem onweerdig verklaarde, niet alleen van afgeveerdigde te zijn, maar zelfs van kiezer te wezen.

Dient het herinnerd te worden met welke hartelijke verachting M. Frère-Orban sprak van de « handwerkliê » en « boeveknechten » en op welken toon van verontweerdiging hij het denkbeeld verwierp, dat er een dag kon komen waarop hij, M. Frère, zou kunnen verplicht zijn hunne stemmen te vragen.

En daar zie, drie jaar na den dood van den autocraat, beginnen zijne vrienden, nu zij eene kandidatenlijst moeten opmaken voor de Kamer, met er de namen op te schrijven van vier « handwerkliê » wier geleerdheidspeil waarschijnlijk dat van den afgeveerdigde Wettinck niet verre overtreft.

Wat is er dan gebeurd ? Moet men gelooven dat er in den geest der doctrinairen eene revolutie heeft plaats gehad, zoo dat zij allen volbloed democraten zijn geworden ?

Volstrekt niet en ziehier hoe ik dit zonderling verschijnsel uitleg.

De luiksche liberalen zullen geklopt worden, en zij weten het. In hunne eigen rangen geen mannen van gorden wil genoeg vindend om eene lijst te volledigen, op voorhand tot de neerlaag veroordeeld, hebben zij eene overeenkomst gemaakt met vier proletariërs, opdat deze met de zeven burgercandidaten de buis gaan ontvangen, die hen allen wacht.

De vier werkliê hebben in alle geval niets te verliezen, en wie weet ? Misschien hopen zij toch te gelukken.

In die klas moet het succès van mannen als Schinler en Wettinck veel hoofden op hol hebben gebracht.

***

In Henegouw zijn de vooruitzichten der liberalen niet veel beter. De oudste strijders weigerden zelfs allen de eer eener candidatuur. M. Bara heeft bedankt te Doornik, zijne geboortestad. Zijn vriend, de olifantachtige graaf de Kerchove, de oud-gouverneur van Henegouw, heeft zich insgelijks onttrokken aan den aandrang der kiezers van Ath.

Er is zelfs een arrondissement, waar het liberaal comiteit van ambtswege onder de candidaten een groot personnaadje heeft opgenomen, die, zeer verwonderd van zijnen naam op de lijst te vinden, zijne vrienden smeekt er hem toch niet op te laten.

***

Wat het socialism betreft, het zal nagenoeg overal strijden. Het is ontegensprekelijk den meest te duchten tegenstrever, dien de katholieken te bestrijden hebben.

Sommige aanduidingen laten verhoopen dat het te Luik die overgroote meerderheid niet meer zal behalen, van over vier jaar. Maar het maximum van hoop, door de katholieken in de provincie Luik gekoesterd is : 1° te beletten dat de socialisten bij de eerste stemming te Luik gekozen worden ; 2° de twee zetels te behouden te Waremme ; 3° Verviers herwinnen, waar de populariteit van senateur Simonis zeer groot is.

ALGEMEENE KATHOLIEKE KIEZERS
van het arrondissement Tongeren.

Tusschen alle katholieken van het arrondissement is de vrede gesloten ; de zoo lang gewenschte eendracht is hersteld.

Geen verschil van princiep, overigens, heeft ooit tusschen hen bestaan.

Kwesties van ondergeschikt belang alléé, mochten hen tijdelijk verdeelen.

Alle rechtvaardige belangen van politieken invloed zullen in aanmerking komen en voldoening verkrijgen.

Onze uitgaande vertegenwoordigers in het Senaat en in de Kamer bieden zich **samen** aan voor het kiezerskorps.

Ondanks zijn billijk verlangen naar welverdiende rust, zal onze geëerbiedigde Senator, Graaf DE BORCHGRAVE D'ALTENA, een nieuw mandaat aanvaarden. — Hulde voor zijne zelfopoffering.

Onze geachte volksvertegenwoordigers, de Heeren *DESMAISIÈRES* en *INDEKEU*, over vier jaren gekozen, hebben trouwe diensten bewezen aan de katholieke denkwijze. Hunne herkiezing is een plicht.

De katholieke partij — altijd zegevierend in ons arrondissement — is alléén sterk en geducht gebleven.

Zij alléén kan in ons land een vasten dijk opwerpen tegen de aanvallen van het nieuw gevaar : het Socialismus.

Zij alléén ook kan bij ons aan het bewind houden : de openbare vrede, de eerbied onzer vrijheden, de eerbied van den godsdienst, van de familie, van den eigendom, die noodzakelijke grondslagen van maatschappelijke orde.

Allen zult gij uwe stemmen geven aan de uitgaande kandidaten :

VOOR DEN SENAAT :

aan den Graaf
de Borchgrave d'Altena

VOOR DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS :

aan de
HH. Desmaisières en Indekeu.

Politieke eerlijkheid, dankbaarheid voor bewezen diensten, de onmisbare verbroedering der katholieke partij bevelen zulks.

Frederic Priers, voorzitter der katholieke Associatie van het kanton Tongeren.

Alphonse Slegers, voorzitter van den provincieraad en lid der bestendige deputatie te Tongeren.

Ridder Oscar Schaetzen, oud lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers en Gemeenteraadslid te Tongeren.

Ridder de Borman, voorzitter der katholieke Associatie van het kanton Loon, lid der bestendige deputatie te Schalkhoven.

Léon de Mathys, oud onder-voorzitter van den provincieraad, provincieraadslid en burgemeester te Munsterbilsen.

Graaf Th. de Renesse, provincieraadslid en burgemeester te Beverst.

A. Hayen, provincieraadslid te Ulbeek.

Graaf Adolf de Borchgrave d'Altena, provincieraadslid en burgemeester te Ruckelingen-Loon.

E. de Caritat de Peruzzis, provincieraadslid te Lanaeken.

J. Janssen, provincieraadslid te Reckheim,

K. de la Brassine, provincieraadslid te Stockheim.

Dr Verjans, provincieraadslid te Herderen.

J. Fraikin, provincieraadslid te Bitsingen.

J. Coart, provincieraadslid te Tongeren.

V. Delvoie, provincieraadslid en schepen te Tongeren.

L. Nicolaï, provincieraadslid te Genoels-Elderen.

L. Strick, secretaris der katholieke Associatie van het kanton Tongeren.

KANTON BILSEN.

L. Hauben, burgemeester, Bilsen — Claes, vrederechter, Bilsen — R. Bollen, brouwer Beverst — G. Withofs, burgemeester, Eygenbilsen — Lathouwers, gemeente-secretaris, Eygenbilsen — Baron Rodolf de Lamberts Cortenbach, eigenaar op het kasteel der Zangerheide — Maesen, burgemeester, Gellick — M. Bollen, burgemeester, Hoelbeek—Alphonse Huygen-Devis, eigenaar, Hoesselt — J. Nassen, burgemeester Martenslinde — Swennen, burgemeester, Mopertingen — Marting, burgemeester, Kleine-Spauwen — N.-J. Claesen, schepen, Kleine-Spauwen — R. Stevens, burgemeester, Rosmeer — Vorré, gemeente-secretaris, Rosmeer — H. Nelissen, schepen Rosmeer — G. Kerknofs, burgemeester, Veldwezelt — Baron Arthur de Rosen, burgemeester Waltwilder — Hardy, burgemeester, Groote-Spauwen.

KANTON LOON.

Wygaerts, burgemeester, Alken — Vandencan, burgemeester, Basherts — A. Driesen, burgemeester, Berlingen — Bosch, burgemeester, Brouckom — Dr Lathuy, burgemeester, Cortessem — Henckaerts, burgemeester, Veulen — Ridder de Donnea, eigenaar Veulen — N. Keppenne, burgemeester, Gors-op Leeuw — H. Knapen, burgemeester, Gutschoven — Salmon, burgemeester Gothem — J. Guisson, burgemeester, Guygoven — Burggraaf Desmaisières, burgemeester, Heers. — G.-B. Ghysens burgem. Horpmael — C. Delvaux, burgem. Jesseren — Petit, burgem. Borgloon — Dr Lambié, gewezen provincieraadslid Borgloon — Daris-Claes, gewezen burgemeester Borgloon — Daris Wagemans, eigenaar, Borgloon — Groenendaels, schepen, Borgloon — Meekers, schepen, Borgloon — Mondus, candidaat-notaris Borgloon — Aerts-Prinsen, burgem. Klein-Gelmen — A. Nelissen, burgem. Rommershoven — M. Devue, burgem. Schalkhoven — H. Claykens, burgem. Ulbeek — G. Renard, burgem. Vliermael — Nelissen, burgem. Vliermael-Roodt — Baron de Heusch, gewezen provincieraadslid en eigenaar te Vliermael-Roodt — C.-L. Heeren, burgemeester Wellen.

KANTON MECHELEN.

P. Van Welsden, burgem. Boorsheim — Lambrechts advokaat en bijgevoegd rechter, Boorsheim — D. Kortleven, gewezen schepen en gemeenteraadslid, Boorsheim — J.-M. Penders, gewezen schepen, Boorsheim (Cotthem) — H. Merlo, gemeenteraadslid, Boorsheim — B. Zeegers, gemeenteraadslid, Boorsheim — Jeurissen, burgemeester Eysden — Dr Cuypers, burgem. Lanaeken — Lucien Breuls, schepen, Lanaeken — Van Someren, gemeenteraadslid — A. Schurgers, burgem. Lanklaer — D.-P.-S. Dewitte, burgem. Leuth — Henoumont gewezen schepen, Mechelen — J.-A. Westhovens, functie doende van burgemeester, Meeswyck — L. Peeters, burgem. Neerhaeren — J. E.-T. Thys, notaris, Neerhaeren — Born, gemeente-secretaris Neerhaeren — J. Aerts, burgem. Opgrimby — Janssen, burgem. Reckheim — Delwaide, notaris Reckheim — J. Eleus, burgem. Stockheim — Beckers, burgem. Uyckhoven — J. Lenssen, burgemeester, Vucht.

KANTON SICHEN-SUSSEN-BOLRÉ.

G.-H. Fraikin, burgemeester, Bitsingen — G.-F. Bonsen, burgem. Canne — D.-H. Schepers, gewezen burgemeester, Canne — E. Jodogne, burgemeester Eben-Emael — A. Lenaerts, gemeenteraadslid Fall-Mheer — J. Jockin, burgem. Lanaye — Neven, burgem. Riempst — H. Liesens, gemeente-secretaris, Riempst — M. Ronier, gemeente-raadslid Ruckelingen-op-Jeker — Joseph Frenay, gemeenteraadslid, Ruckelingen-op-Jeker — J. Derriks, doctor in de rechten, Ruckelingen-op-Jeker — Sproelants, notaris, Ruckelingen-op-Jeker — Loverix, burgem. Sichen-Sussen-Bolré — P. Claes, vrederechter, Sichen — G. Jageneau, handelaar Bolré — E. Froidmont, griffier van 't vredegerecht Sichen — Meesen-Scholberg, Sichen — Notelaers, burgemeester, Vlytingen — Hoho, gemeenteraadslid Vlytingen — P. Coenegracht, Vlytingen — Meertens, burgem. Vroenhoeven — Schepers, gemeente-secretaris, Vroenhoven — Pauly, landbouwer Heukelom-Vroenhoven.

KANTON TONGEREN.

J. Purnal, burgem. Berg — Coignon, eigenaar, Ketsingen — Léon Naveau, doctor in de rechten, Bommershoven — Vanormelingen, Haeren — P. Vossen, schepen, Freeren — G. Nulens, eigenaar, Freeren — Nicolaï, burgem. Genoels-Elderen — E. Pâques, burgem. Henre-le-Tixhe — Melchior burgem. Henis — P.-J. Peumans, burgem. Herderen — Jaguenau, brouwer, Herderen — Bouffette, burgem. Herstappe — J.-G. Houbrechts, burgemeester, Hex — Jacobs, burgem. Coninxheim — F. Vroonen, burgem. Lauw — Milkers, burgem. Mall — Ed. Martin, gemeente secretaris, Mall — Rouffa, burgem. Membruggen — Martens, gemeente secretaris, Membruggen — Thewis, eigenaar, Membruggen — Henrotte, burgem. Millen. — L. Vrindts, eigenaar, Millen — J. Meesen, burgemeester, Nederheim — Graaf Charles de Meeus, burgem. Neerrepen — J.-H. Clerinx, burgem. Overrepen — J. Guisson, eigenaar, Piringen. — M. Kellens, burgem. Rixingen — U. Smeysters, eigenaar, Rutten — J.-G. Leva, burgem. s' Heeren-Elderen — H. Bellefontaine, gewezen burgem. Sluise — Notelaars, eigenaar, Sluise — J.-H. Fresson, handelaar Sluise — F. Delvigne, gemeente raadslid, Tongeren — Modave, gemeente raadslid, Tongeren — E. Vroonen, gewezen gemeenteraadslid, Tongeren — J. Copis, gewezen gemeente-raadslid, Tongeren — M. Zeegers, gewezen gemeenteraadslid, Tongeren — Christiaens-Vanderijst, gewezen gemeenteraadslid en voorzitter van 't bureel van weldadigheid, Tongeren — M. Collée, uitgever, Tongeren — N. Theelen, uitgever, Tongeren — H. Vanderrijst, lid van het Comiteit der katholieke associatie, Tongeren — M. Christiaens, id. Tongeren — M. Cloesen, id. Tongeren — J. Deckers, id. Tongeren — P. Smets, burgemeester, Vechmael — Vroonen, burgem. Widoye.

MM. Graaf DE BORCHGRAVE D'ALTENA, Senator, DESMAISIÈRES en INDEKEU, Volksvertegenwoordigers, uittredende leden, komen den volgende omzendbrief aan de kiezers van het arrondissement Tongeren te zenden :

AAN DE ALGEMEENE KATHOLIEKE KIEZERS VAN HET ARRONDISSEMENT TONGEREN.

HEEREN,

Wij hebben de eer gezamentlijk uwe stemmen te vragen voor de wetgevende Kiezing van den 22 Mei aanstaande.

Talrijke politieke vrienden ; al de ingerichte katholieke associaties ; de hoogste overheden hebben het gedacht geuit dat de Eendracht der katholieke partij moet hersteld worden op de namen der uittredende leden.

In onzen tijd hebben de partijgangers van wet en orde het recht niet zich te onttrekken aan de lasten die 't bekleeden van een openbaar mandaat vergezellen, welke ook hun persoonlijke voorkeur weze.

Wij beantwoorden den oproep onzer vrienden ; de keus der katholieke associaties ; de wenschen uitgedrukt door de erkende hoofdmannen van onze partij en stellen ons gezamentlijk voor aan het kiezerskorps.

Gedurende den wettijd die gaat eindigen, hebben wij steeds de voorzichtige doch manhaftige en wijselijk vooruitstrevende politiek van 't gouvernement ondersteund.

Met bijzonder groot genoegen hebben wij het onze bijgedragen aan de menigvuldige maatregelen die genomen werden om aan de zedelijke en godsdienstige noodwendigheden van de bevolking te voorzien, bijzonder in zaken van onderwijs ; om het lot der werkende klassen te verbeteren ; om de jaarwedden der onderwijzers en der kleine beambten te verhoogen.

Het zal voldoende zijn hier op eene beknopte wijze eenige wetgevende maatregelen op te sommen die in dezen laatsten tijd in voege gebracht werden :

De schoolwet ;

De wet op 't invoeren der landbouwvoortbrengselen ;

De wet op de landbouwstokerijen.

De vermeerdering der vergoedingen, toegestaan voor het afmaken van dieren, door besmettelijke ziekte aangetast ;

De vermeerdering der toelagen, voor het verbeteren van wegen ;

De wet op de vermindering der rechten voor den overgang van kleine eigendommen ;

De verhooging van de tusschenkomsten van den Staat in de Buurtspoorwegen ;

De wet op de vergoeding van den soldatendienst ;

De wet op de vakvereenigingen ;

De wet om het huwelijk der behoeftigen te vergemakkelijken ;

De verhooging der jaarwedden der tolbeambten ;

De verbetering van den toestand van het onderwijzend personeel ;

De overneming der ijzerenwegen van den Grand-Central en van den Luik-Limburger, zoo lang en zoo vurig verlangd in onze provincie.

De tegenwoordige zittijd der Wetgevende Kamers zal, om zoo te zeggen, voortduren tot op den dag der kiezingen ; en 't zal ons misschien, niettegenstaande onzen besten wensch en met besten wil, niet mogelijk zijn een bezoek te brengen aan alle gemeenten.

Maar uwe aanvragen en uwe verlangen, op welke wijze zij ons ook worden aangebracht, zijn altijd, gij weet het bij ondervinding, aangenomen en onderzocht met het doel van aan al de wettige eischen recht te laten wedervaren.

Al onze pogingen zullen wij wijden aan de verdediging van onzen Godsdienst ; onze nationale instellingen ; de vrede en de welvaart van het Vaderland, bedreigd door den klimmenden vloed van het socialismus.

De Staathuishoudkundige- en Landbouwkundige vraagstukken, zoo ingewikkeld op onze dagen door wonderbare uitbreiding van handel en nijverheden ; de sociale kwesties, zoo menigvuldig en soms zoo dreigend, zijn van outzeutwege het voorwerp van eene grondige studie.

De bijzondere belangen van het arrondissement Tongeren vinden in ons overtuigde voorstanders en zullen zooveel te beter waargenomen worden, daar de eensgezindheid en de eenheid van eene afvaardiging, op eene en dezelfde lijst gekozen, hare macht vermeerderen.

Aanvaardt, Heeren, de verzekering onzer hoogachtende en verkleefde gevoelens.

Graaf **de Borchgrave d'Altena**,
Senateur,
Camiel Desmaisières,
Joseph Indekeu,
Leden der Kamer van Volksvertegenwoordigers,

Kantonale Katholieke Associatie van Tongeren.

Vergadering van donderdag 5 Mei 1898.

Eene belangrijke kiesvergadering heeft verleden donderdag, om 5 ure, in de groote zaal der Concordia plaats gehad.

Talrijke kiezers uit de stad en de omliggende dorpen waren er aanwezig.

M. BRIERS zit de vergadering voor. Hij is omringd door de candidaten voor de kamer en den provincialen raad, alsook door leden van het comiteit.

De voorzitter opent de zitting.

Sedert 1877, zegt hij, dit is te zeggen sedert de stichting der Katholieke Associatie, heeft er nooit eene kiezing voor de kamer of den provincialen raad plaats gehad, zonder er te voren eene algemeene vergadering der kiezers van het kanton plaats had. Uw bureel is van gedachte geweest deze gewoonte te behouden en het is daarom dat ik u heden bijeengeroepen heb. Ik bedank u zoo talrijk mijnen oproep beantwoord te hebben.

De Katholieke Associaties van Loon en Tongeren zijn eenparig geweest om hunne candidaten aan te duiden, en de ordelievende mannen der andere kantons hebben niet geaarzeld deze candidaturen te ondersteunen. Het is dus onbetwistbaar dat de eendracht door het gansch arrondissement gewenscht is.

Gij zult met vreugde vernemen dat de herinrichting der Associaties van Tongeren en Loon ten hoogste door Monseigneur den Bisschop van Luik goedgekeurd is. Z. D. H. heeft wel gewild mij eenen brief te doen geworden, waarvan ik u lezing zal geven, omdat hij zoowel tot eenieder van u als tot mij gewend is.

MIJNHEER DE VOORZITTER,

Ik heb met innig genoegen vernomen dat katholieke kantonale banden zijn ingericht te Tongeren en te Borgloon, en ik druk den wensch uit dat de andere kantons van uw arrondissemet dat voorbeeld spoedig zullen volgen.

Tegenover de aanvallen waaraan de godsdienst en de maatschappij thans zijn blootgesteld, is het meer dan ooit noodig dat de katholieken zich vereenigen en gezamentlijk werken tot de verdediging hunner dierbaarste belangen.

Ik ben ook gelukkig geweest dat de associaties en de aanzienlijke personen van het arrondissement, om allen mogelijken strijd tusschen de katholieken te vermijden, de uitgaande leden der wetgevende kamers als candidaten voor de aanstaande kiezingen van 22 mei hebben uitgeroepen.

De kiezers zullen begrijpen dat het hun plicht is deze candidaten met hunne stemmen te ondersteunen, en dat eene tegenovergestelde handelwijze, de katholieke krachten verdeelende, slechts gunstig zou kunnen zijn aan de vijanden der Kerk en van het Vaderland.

Ik bedank u, Mijnheer de Voorzitter, voor de zoo gelukkige wijze waarop gij in deze omstandigheden hebt weten te handelen ; ik zegen u uit gansche harte, en verzoek u de uitdrukking mijner toegenegenheid en mijner hooge en bijzondere achting te willen aanvaarden.

† VICTOR JOS. Bisschop van Luik.

Luik, 20 april 1898.

Aan Mijnheer Briers, voorzitter der kantonale associatie van Tongeren.

Ik hoop dat de wensch door Monseigneur uitgedrukt zich weldra zal verwezenlijken in de kantons Bilsen, Mechelen en Sichen, dank den goeden wil, de pogingen en den invloed onzer achtbare candidaten.

En nu, Mijne Heeren, laat ons maar eene enkele gedachte hebben, verheffen wij onze broederlijk vereenigde harten en werken wij allen dapper tot de zegepraal onzer zaak, die de zaak der Kerk en van het Vaderland is. (*Toejuichingen.*)

M. de Voorzitter geeft lezing van twee brieven door dewelke MM. de Graaf de Borchgrave d'Altena en Meyers zich verontschuldigen de zitting niet kunnen bij te wonen.

M. DESMAISIÈRES zegt dat tijdens de aanstaande algemeene kiezingen wij, voor de eerste maal in ons arrondissement, een nieuwen vijand, het Socialismus, zullen te bestrijden hebben. Deze partij is de vijand van al wat ons dierbaar is : de sociale orde, den godsdienst, de familie, den eigendom. Het is niet in ons katholiek arrondissement dat zulke partij aanhangers kan vinden. Alle mannen van orde zullen zich vereenigen om haar eene duchtige klopping toe te brengen.

De socialisten zijn onbekwaam geweest candidaten in ons arrondissement te vinden. Zij hebben er aan den anderen kant van het land moeten gaan halen. Zij willen ons arrondissement, dat vooral van den landbouw leeft, doen vertegenwoordigen door twee stedelingen die hoegenaamd niets aan onze eischen verstaan. M. Desmaisières spreekt den lof van het gouvernement dat wij het geluk hebben aan ons hoofd te zien en tegen hetwelk geen enkele erstige grief kan ingeroepen worden. Hij herinnert wat het gouvernement reeds voor den landbouw en de werkende klassen gedaan heeft. Andere en talrijke verbeteringen zullen weldra ingebracht worden.

Het is niet de geruchtmakende oppositie der socialisten die het gouvernement zal beletten te werken.

Van de laatste gestemde wetten herinnert spreker de wet over de betaling der lotelingen. Deze wet is een stap naar het stelsel dat ons allen zoo dierbaar is : « *Niemand gedwongen soldaat.* » Door de vrijwillige dienstnemingen meer en meer te bevoordeeligen, kan men hopen hun getal weldra in zulke mate te zien vermeerderen dat het mogelijk zou zijn een leger te hebben in hetwelk niemand meer zou gedwongen zijn tegen zijnen wil te dienen.

M. Desmaisières herinnert de woorden welke Z. H. de Paus onlangs tot de belgische bedevaarders sprak.

De katholieken moeten zich vereenigen om ons gouvernement te ondersteunen.

Laten wij enkel op de groote princiepen denken die ons vereenigen en laten wij de persoonlijke en weinig belanghebbende kwesties vergeten, die ons verdeelen ; zulks is de wensch van gansch ons arrondissement.

Uwe lastgevers beantwoorden dezen oproep door zich gezamentlijk op eene en dezelfde lijst voor het kiezerskorps aan te bieden. Gij vraagt de eendracht en wilt den vrede in ons arrondissement hersteld zien. Wij beantwoorden uwen oproep en wij komen u vragen ons in onze taak te helpen door allen, eenparig, voor de gansche lijst te stemmen, die alzoo het zinnebeeld zal zijn van al degenen die met goeden wil bezield zijn, (*Toejuichingen*).

M. INDEKEU bedankt de vergadering over het zoo gunstig onthaal dat zij aan de candidaturen der twee uittredende volksvertegenwoordigers

---

DE HUT
VAN
ONKEL TOM

21ste VERVOLG.

Vroolijk was de volgende morgend in het huis van den Kwaker. Moeder was vroeg op en omringd door druk-bezige jongens en meisjes, allen gehoorzaam aan Rachels zachtzinnige « gij moest eens, » of het nog zachtere « zoudt gij niet eens ? » terwijl men doende was om het ontbijt gereed te maken ; want een ontbijt in de welige valleien van Indiana is een ding van veel omslag en vereischt meer handen dan die der huisvrouw alleen. Terwijl dus John naar de bron liep om frisch water te halen, en Simeon het jonge meel zifte voor de koornkoekjes en Mary koffie maalde, was Rachel stil bezig met beschuiten gereed te maken, eene hen te snijden, en over alles wat er over het geheel gedaan werd een oog te laten gaan, dat den invloed van zonneschijn had. Als er eenig gevaar van wrijving of botsing ontstond uit den ongeregelden ijver van zoovele jeugdige medewerkers, was haar zacht « kom, kom ! » of « dat zou ik maar niet » voldoende om het bezwaar uit den weg te ruimen.

Onder al die andere toebereidselen stond Simeon, de oude, in een hoek voor het spiegeltje, bezig met de anti-patriarchale werkzaamheid van scheren. Alles ging in de ruime keuken zoo gezellig en vroolijk toe, iedereen scheen zulk een vermaak te hebben in hetgeen hij deed, er heerschte zulk een blijkbare geest van vertrouwen en wederzijdsche welwillendheid, zelfs de messen en vorken hadden iets gezelligs in het gerammel waarmede zij op de tafel werden gelegd, en de hen en de ham in de pan sisten, alsof het hun beviel dat zij gebraden werden, en toen George, Eliza en de kleine Harry uit de slaapkamer kwamen, werden zij met zulk een hartelijk welkom begroet, dat het niet te verwonderen was indien het geheele tooneel hun als een droom voorkwam.

Eindelijk zaten allen aan het ontbijt, terwijl Mary nog bij de kachel maiskoekjes stond te roosteren, die, wanneer zij juist volmaakt de echte goudbruine kleur hadden gekregen, handig op de tafel werden gezet.

Rachel zag er nooit zoo echt genoegelijk en vriendelijk uit als aan het hoofd harer tafel. Er was zulk eene moederlijkheid en gulheid zelfs in de manier waarop zij eene telloor met koekjes toeschoof of een kop koffie schonk, dat zij iets van haren geest scheen mede te deelen aan het eten en drinken, dat zij aanbood.

Het was de eerste maal, dat George op den voet van gelijke aan de tafel van eenen blanke zat, en hij voelde in het eerst zekere verlegenheid en gedwongenheid ; maar deze aandoening vervloog als een morgendnevel voor de stralen dier eenvoudige, natuurlijke goedhartigheid.

Hier was hij waarlijk tehuis ; eene uitdrukking waarvan hij nog nooit de beteekenis had gekend ; en het geloof aan God en het vertrouwen op Zijne Voorzienigheid begonnen zijn hart te verhelderen ; terwijl de donkere wolken van menschenhatende en godverloochenende twijfelingen verdreven werden door het licht van een levend evangelie, afgestraald van levende menschengezichten, en gepredikt door duizend bijna onwillekeurige daden van liefde en welwillendheid, die, gelijk de beker koud water in den naam eens discipels gegeven, haar loon nimmer zullen verliezen.

— Vader, als gij nu weder ontdekt mocht worden ? zegde Simeon de tweede, onder het boteren van een geroosterd koekje.

— Dan zou ik mijne boete betalen, antwoordde de oude Simeon koeltjes.

— Maar als zij u in de gevangenis zetten ?

— Zoudt gij en moeder de hoeve niet kunnen waarnemen ? antwoordde Simeon met eenen glimlach.

— Moeder kan haast alles doen ! zegde de knaap. Maar is het geene schande zulke wetten te maken ?

— Gij moet geen kwaad spreken van uwe overheden, Simeon, antwoordde zijn vader ernstig. De Heer geeft ons onze aardsche goederen alleen opdat wij gerechtigheid en barmhartigheid zouden doen, als onze overheden een prijs daarvoor van ons eischen, moeten wij dien geven.

— Nu, ik haat toch die oude slavenhouders, zegde de knaap, met zulk een onchristelijk gevoel als eenig nieuwerwetsch reformer kan koesteren.

— Ik ben verwonderd over u, mijn zoon, zegde Simeon. Uwe moeder heeft u nooit zoo geleerd. Ik zou hetzelfde doen voor den slavenhouder als voor den slaaf, indien de Heer hem in nood aan mijne deur deed komen.

Simeon de tweede werd rood als vuur ; maar zijne moeder glimlachte slechts en zeide : Simeon is mijn goede jongen. Hij zal wel gauw ouder worden en dan zal hij naar zijnen vader gelijken.

— Ik hoop, mijn goede heer, zegde George bekommerd, dat gij om mijnentwil aan geene moeielijkheden zijt blootgesteld.

— Wees niet bevreesd, George ; want daartoe zijn wij in de wereld gezonden. Als wij voor eene goede zaak geene onaangenaamheden willen afwachten, zijn wij onzen naam niet waardig.

— Maar voor mij, zegde George. Dat zou ik niet kunnen verdragen.

— Wees dan niet bevreesd, vriend George. Het is niet voor u, maar voor God en de menschen, dat wij het doen, antwoordde Simeon. En nu moet gij u hier vandaag schuilhouden, en van avond tegen tien uren zal Phineas Fletcher u verder brengen naar de naaste rustplaats, u en de overigen van uw gezelschap. De vervolgers zijn dicht achter u ; wij moeten niet wachten.

— Als dat zoo is, waarom dan tot dezen avond wachten ?

— Over dag zijt gij hier veilig, want iedereen in het dorp is een vriend en allen zijn wakende. Bovendien is het veiliger bij nacht te reizen.

VEERTIENDE HOOFDSTUK.

EVANGELINE.

De Mississippi ! Hoe zijn als door een tooverstaf de tooneelen langs dien stroom veranderd, sedert Chateaubriand zijne dichterlijke beschrijving gaf van de rivier, voortrollende in eene trotsche, onafgebroken eenzaamheid, tusschen onbekende wonderen der planten- en dierenwereld !

Welke andere rivier van de wereld voert op hare golven de schatten en voortbrengselen van nog zulk een land naar den oceaan, van een land, waar de natuur alles voortbrengt wat tusschen de keerkringen en de polen te vinden is ? Die troebele golven, dat bruisend en schuimend voortsnellen, zijn een gepast zinnebeeld van dat voorthollende handelsgetij, over die wateren voortgedreven door een menschengeslacht, driftiger dan de oude wereld er ooit een gezien heeft ! Ach, droegen zij maar ook niet eene akelige, schrikkelijke vracht, de tranen der onderdrukten, de zuchten der hulpeloozen, de bittere gebeden der arme, onkundige harten !

De schuinsche stralen der ondergaande zon flikkeren over de breede watervlakte der rivier ; het trillende riet en de hooge donkere cypressen, met kransen van nog donkerder mos behangen, gloeien in het gouden licht, terwijl de zware beladen stoomboot voortvaart.

Met stapels katoenbalen van menige plantage op het dek bevracht, tot zij in de verte op een vierkanten, grijzen klomp gelijkt, drijft zij log voorwaarts naar de naderende markt. Wij moeten eenigen tijd op het volgepropte dek zoeken, eer wij onzen nederigen vriend Tom wedervinden. Hoog op het bovendek, in een hoekje tusschen de alles overstelpende katoenbalen treffen wij hem eindelijk aan.

Gedeeltelijk door de aanbeveling van M. Shelby, gedeeltelijk door zijn eigen, stil en onderworpen gedrag, had Tom in zekere mate zelfs het vertrouwen van zulk een man als Haley gewonnen.

In het eerst had deze hem over dag zorgvuldig in het oog gehouden en des nachts nooit ongeboeid laten slapen ; maar het geduld en de schijnbare tevredenheid van Tom deden hem langzamerhand deze voorzorgen nalaten, en sedert eenigen tijd was Tom als het ware een gevangene op zijn woord en mocht op de boot gaan waar hij wilde.

Altijd stil en gedwee, en meer dan gewillig om de werklieden beneden wanneer het noodig was te helpen, had hij de goede meening van al het bootsvolk verworven, en sleet menig uur onder hen, medehelpende aan hun werk met zulk eene hartelijke goedwilligheid als waarmede hij ooit in Kentucky op het veld had gearbeid.

Als er niets voor hem te doen scheen te zijn, klom hij naar een hoekje tusschen de katoenbalen op het bovendek, en hield zich bezig met in zijnen bijbel te lezen. Daar is het dan ook, dat wij hem nu vinden.

Honderd of meer mijlen ver boven Nieuw-Orleans is de rivier hooger dan het omliggende land en stuwt zij hare ontzaglijke watermassa tusschen zware dijken van twintig voet hoogte voort. De reiziger op het dek eener stoomboot overziet, als van den trans van een drijvend kasteel, het geheele land mijlen ver in het rond. Tom zag dus in de elkander opvolgende plantages een tafereel van het leven voor zich, dat hem wachtte.

Hij zag de slaven aan hunnen arbeid ; hij zag in de verte hunne dorpen van hutten in lange rijen tusschen het plantsoen blinken, afgezonderd van het statige huis en den tuin des meesters ; en terwijl deze bewegende schilderij hem voorbijschoof, keerde zijn kinderlijk hart terug naar de hoeve in Kentucky met hare oude schaduwrijke beuken, naar het huis van den meester met zijne ruime, koele zalen, en naar de hut dicht daarbij met bloemen begroeid. Daar scheen hij de bekende gezichten zijner makkers te zien, die van hunne kindsheid af met hem waren opgegroeid ; hij zag zijne werkzame vrouw, bezig met zijn avondmaal gereed te maken, hij hoorde het vroolijk lachen zijner jongens onder hun spel, en het kraaien van het wichtje op zijne knie, en toen was met een gevoel van schrik alles verdwenen, en zag hij weder de morrassen en cypressen van voorbijglijdende plantagen en hoorde hij weder het knarsen en kraken der machinerie, hem maal al te duidelijk zeggende dat zijn vroeger leven geheel voorbij was.

In zulk een geval schrijft gij aan uwe vrouw en zendt gij boodschappen aan uwe kinderen ; maar Tom kon niet schrijven, de brievenpost had voor hem geene reden van bestaan, en over de kloof der scheiding lag geene brug, zelfs niet van een vriendelijk woord of teeken.

Is het dan vreemd dat er eenige tranen op zijnen bijbel vallen, terwijl hij dien op de katoenbaal openslaat en met geduldigen vinger langzaam van woord tot woord zijnen weg zoekende, de bijbelsche beloften naspoort ? Daar hij laat had leeren lezen, las Tom zeer langzaam en kwam slechts ten koste van moeite en tijd van vers tot vers. Gelukkig was het voor hem dat het boek, hetwelk hij voor zich had, er een is, waaraan langzaam lezen geen kwaad kan doen, integendeel, een boek waarvan de woorden, gelijk goudstaven, dikwijls afzonderlijk schijnen te moeten gewogen worden, eer het gemoed hunne waarde recht kan vatten. Laten wij hem een oogenblik volgen, terwijl hij, van woord tot woord wijzend en ieder woord halfluid uitsprekende, leest :

— Uw... hart... worde... niet... ontroerd. In... het... huis... mijns... vaders... zijn... vele... woningen. Ik... ga... heen... om... u plaats te... bereiden.

Toen Cicero zijne lievelinge, zijne eenige dochter begroef, had hij een hart even vol van oprechte smart als dat van den armen Tom, misschien niet voller, want beiden waren slechts menschen ; maar Cicero kon geene zulke plechtige woorden van hoop lezen, kon naar geene zulke toekomstige vereeniging uitzien, en indien hij ze gelezen had, zou het tien tegen een zijn geweest, dat hij ze niet had geloofd : hij had zich eerst het hoofd moeten breken over de echtheid van het geschrift en de nauwkeurigheid der vertaling. Maar voor den armen Tom waren die woorden, gelijk hij ze daar las, juist wat hij noodig had, zoo blijkbaar waar en goddelijk, dat zelfs de mogelijkheid van eene twijfeling nooit in zijn eenvoudig hoofd opkwam. Zij moesten waar zijn ; want waren zij niet waar, hoe kon hij dan leven ?

Wat Toms bijbel aangaat, hoewel deze geene aanteekeningen van geleerde uitleggers op den kant had, was hij toch versierd met zekere merken en aanwijzingen van Tom zelven, die hem meer hielpen dan de geleerdste verklaringen zouden gedaan hebben. Het was zijne gewoonte geweest, zich den bijbel door de kinderen van zijnen meester te laten voorlezen, inzonderheid door den jongen heer George ; en terwijl zij lazen, teekende hij met inktstrepen en figuren de plaatsen aan, die vooral zijne ooren streelden of zijn hart troffen. Zijn bijbel was zoo van het begin tot het einde met allerlei teekens gemerkt, zoodat hij in een oogenblik zijne geliefkoosde plaatsen kon vinden, zonder de moeite van alles te spellen wat daartusschen stond ; en terwijl het boek daar voor hem lag met die aangeteekende plaatsen, die hem als een vroeger huiselijk tooneel of gelukkig oogenblik herinnerden, scheen zijn bijbel alles te zijn wat hem van dit leven was overgebleven, zoowel als de belofte van een toekomstig leven.

(Wordt voortgezet).